

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
I REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W POZNANIU**

z dnia .....

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004**

Na podstawie art. 28 ust. 5 i 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014 r. poz. 1477, z 2015 r. poz. 3765, Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2014 r. poz. 2924 i z 2015 r. poz. 7256) wprowadza się następujące zmiany:

1) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Cele działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
<p>3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni min. 62 ha, na 46 stanowiskach. 2. Utrzymanie właściwego (FV¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego położonych w woj. wielkopolskim na siedmiu stanowiskach poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: <ol style="list-style-type: none"> a) charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu – na poziomie właściwym (FV²), tj. obecność nymfeidów i elodeidów, pleustofitów brak lub obecne do 50% starorzeczy; b) gatunki wskazujące na degradację siedliska – na poziomie właściwym (FV²), tj. brak gatunków obcych i inwazyjnych (dopuszcza się obecność moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i>); c) barwa wody – na poziomie właściwym (FV²), tj. słabo zielona, słabo przezroczysta lub przezroczysto-brązowa; d) przewodność (przewodnictwo elektrolityczne) – na poziomie niezadawalającym (FV²), tj. wartość niższa lub równa niż 600 µS/cm; e) przezroczystość wody – na poziomie niezadawalającym (FV²), tj. do dna lub powyżej 2,5 m. 3. Utrzymanie niezadawalającego (U1¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego na 14 stanowiskach w woj. wielkopolskim poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: <ol style="list-style-type: none"> a) charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu – na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. brak nymfeidów lub elodeidów lub obecne obie grupy, ale wówczas w zbiorowiskach elodeidów obecność rogatka sztywnego <i>Ceratophyllum demersum</i> więcej niż 25%; pleustofitów brak lub obecne powyżej 25%; b) gatunki wskazujące na degradację siedliska – na poziomie właściwym (FV²), tj. brak gatunków obcych i inwazyjnych (dopuszcza się obecność moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i>) na wszystkich stanowiskach; c) barwa wody – na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. wyraźnie zielone zabarwienie; d) przewodność (przewodnictwo elektrolityczne) – na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. 600-899 µS/cm; e) przezroczystość wody – na poziomie niezadawalającym (U1³), tj. widzialność krążka Secchiego 1,0-2,0 m. 4. Utrzymanie złego (U2¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego lub jego poprawa na 25 stanowiskach (3 położonych w woj. wielkopolskim oraz 22 w woj. kujawsko-pomorskim) poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników:

	<p>a) na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. brak nymfeidów lub elodeidów lub obecne obie grupy, ale wówczas w zbiorowiskach elodeidów obecność rogatka sztywnego <i>Ceratophyllum demersum</i> więcej niż 25%; pleustofitów brak lub obecne powyżej 25%, na co najmniej 75% stanowisk;</p> <p>b) gatunki wskazujące na degradację siedliska – na poziomie właściwym (FV²), tj. brak gatunków obcych i inwazyjnych (dopuszcza się obecność moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i>), na wszystkich stanowiskach;</p> <p>c) barwa wody – na poziomie właściwym (FV²), tj. słabo zielona, słabo przezroczysta lub przezroczysto-brązowa na co najmniej 16 stanowiskach w woj. kujawsko-pomorskim, na pozostałych dopuszczalny stan na poziomie U1 lub U2;</p> <p>d) konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne) – na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. 600-899 $\mu\text{S}/\text{cm}$;</p> <p>e) przezroczystość wody – na poziomie niezadawalającym (U1³), tj. widzialność krążka Secchiego 1,0-2,0 m., co najmniej na 75% stanowisk.</p>
3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri p.p.</i> i <i>Bidention p.p.</i>	Nie określono z powodu braku występowania siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000.
4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylon</i>)	Nie określono z powodu braku występowania siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000.
6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni min. 24 ha. 2. Utrzymanie złego (U2¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego na czterech stanowiskach (3 w woj. wielkopolskim, 1 w woj. kujawsko-pomorskim) oraz utrzymanie niezadawalającego (U1) stanu ochrony siedliska na trzech stanowiskach w województwie kujawsko-pomorskim poprzez właściwe użytkowanie siedliska przyrodniczego (użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe) oraz zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: <ol style="list-style-type: none"> a) ekspansja krzewów i podrostów drzew – na poziomie właściwym (FV²), tj. pokrycie drzew i krzewów nie przekracza 10%, na co najmniej 50% stanowisk siedliska; b) gatunki charakterystyczne – na poziomie właściwym (FV²), tj. występuje minimum pięć gatunków charakterystycznych, na co najmniej 50% stanowisk siedliska; c) rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych - na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. dopuszcza się występowanie 1-2 gatunków w rozproszeniu, na co najmniej 50% stanowisk siedliska, na pozostałych dopuszczalny stan na poziomie U2.
6410 Zmiennewilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni 8 ha. 2. Poprawa złego (U2¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego na sześciu stanowiskach (w woj. wielkopolskim) oraz utrzymanie niezadawalającego (U1) stanu ochrony siedliska na jednym stanowisku w woj. kujawsko-pomorskim)

	<p>poprzez właściwe użytkowanie siedliska przyrodniczego (użytkowanie kośne, kośno–pastwiskowe lub pastwiskowe) oraz zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) gatunki typowe (charakterystyczne i wyróżniające dla związku <i>Molinion</i>) – na poziomie przynajmniej niezadawalającym (U1²) tj. średnioliczne gatunki charakterystyczne (3-5) i obecne gatunki wyróżniające dla związku <i>Molinion</i>; b) gatunki dominujące – na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. obecne gatunki dominujące, dominują gatunki łąkowe, charakterystyczne dla klasy <i>Molinio-Arrhenatheretea</i>; c) ekspansja krzewów i podrostów drzew – poprawa do stanu poziomie właściwego (FV²), tj. łączne pokrycie na powierzchni płatu siedliska nie przekracza 5%, na co najmniej 50% stanowisk siedliska, na pozostałych dopuszczalny stan na poziomie U1.
<p>6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni 16 ha. 2. Utrzymanie niezadawalającego (U1¹) stanu siedliska przyrodniczego lub jego poprawa na 34 stanowiskach w woj. wielkopolskim, poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: <ul style="list-style-type: none"> a) gatunki charakterystyczne – na poziomie przynajmniej niezadawalającym (U1²) tj. stwierdzenie występowania co najmniej 2 gatunków przynależących do <i>Convolvuletalia sepium</i>; b) gatunki ekspansywne roślin zielnych – na poziomie właściwym (FV²), tj. gatunki ekspansywne nie występują, lub występują na powierzchni mniejszej niż 10%, na co najmniej 75% stanowisk siedliska; c) obce gatunki inwazyjne – na poziomie właściwym (FV²) tj. gatunki inwazyjne nie występują lub niezadawalającym (U1²), tj. obce gatunki inwazyjne poniżej 1% pokrycia, z wyłączeniem kolczurki klapowanej <i>Echinocystis lobata</i>. 3. Utrzymanie złego (U2¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego na jednym stanowisku w woj. kujawsko-pomorskim poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: <ul style="list-style-type: none"> a) gatunki charakterystyczne – na poziomie przynajmniej niezadawalającym (U1²) tj. utrzymanie występowania co najmniej 2 gatunków przynależących do <i>Convolvuletalia sepium</i>; b) gatunki ekspansywne roślin zielnych – na poziomie (U2²), tj. akceptuje się znaczący udział trzciny pospolitej (>25%), co wynika z charakteru istniejących układów przyrodniczych w otoczeniu siedliska występują trzcinowiska c) obce gatunki inwazyjne – na poziomie właściwym (FV²), tj. gatunki inwazyjne nie występują.
<p>6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni 99 ha. 2. Utrzymanie właściwego (FV¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego na dwóch stanowiskach w woj. kujawsko-pomorskim poprzez właściwe użytkowanie siedliska przyrodniczego (użytkowanie kośne, kośno–pastwiskowe lub pastwiskowe) oraz zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: <ul style="list-style-type: none"> a) gatunki charakterystyczne – na poziomie właściwym (FV²), tj. występują > 4 gatunki charakterystyczne z <i>Arrhenatherion elatioris</i>; b) ekspansywne gatunki zielne – na poziomie właściwym (FV²), tj. dominują łąki bez gatunków silnie gatunków ekspansywnych

	<p>c) występowanie podrostu drzew i krzewów – zachowanie stanu właściwego (FV²), tj. płatów łąk bez drzew i krzewów.</p> <p>3. Utrzymanie niezadawalającego (U1¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego lub jego poprawa na 16 stanowiskach (12 w woj. wielkopolskim, 4 w woj. kujawsko-pomorskim) poprzez właściwe użytkowanie siedliska przyrodniczego (użytkowanie kośne, kośno–pastwiskowe lub pastwiskowe) oraz zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników:</p> <p>a) gatunki charakterystyczne – na poziomie niezadawalającym (U1²), tj.: występowanie 3-4 gatunków charakterystycznych z <i>Arrhenatherion elatioris</i> na co najmniej 75% stanowisk siedliska, na pozostałych na poziomie właściwym (FV²);</p> <p>b) ekspansywne gatunki zielne – na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. pokrycie gatunków silnie ekspansywnych nieprzekraczające 10% oraz łącznego pokrycia gatunków ekspansywnych poniżej 50%;</p> <p>c) występowanie podrostu drzew i krzewów – utrzymanie lub poprawa do poziomu właściwego (FV²), tj.: brak krzewów i podrostu drzew na powierzchni siedliska, na co najmniej 75% stanowisk.</p> <p>4. Poprawa złego stanu ochrony (U2¹) do co najmniej niezadawalającego (U1¹) na trzech stanowiskach w woj. kujawsko-pomorskim poprzez właściwe użytkowanie siedliska przyrodniczego (użytkowanie kośne, kośno–pastwiskowe lub pastwiskowe) oraz zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników:</p> <p>a) gatunki charakterystyczne – na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. dominują łąki gdzie występują 3-4 gatunki charakterystyczne z <i>Arrhenatherion elatioris</i>;</p> <p>b) ekspansywne gatunki zielne – na poziomie właściwym (FV²), tj. łąki bez gatunków ekspansywnych na lub na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. pokrycie gatunków silnie ekspansywnych nieprzekraczające 10% oraz łączne pokrycie gatunków ekspansywnych poniżej 50%.</p> <p>c) występowanie podrostu drzew i krzewów – poprawa do stanu właściwego (FV²), tj.: docelowo łączne pokrycie krzewów i podrostu drzew nie powinno być niższe niż 1%</p>
<p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p>	<p>Nie określono z powodu braku występowania siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000.</p>
<p>9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)</p>	<p>1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni 32 ha.</p> <p>2. Poprawa złego (U2¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników:</p> <p>a) charakterystyczna kombinacja gatunków – na poziomie niezadawalającym (U1²), tj. utrzymanie zniekształconej w stosunku do typowej dla siedliska przyrodniczego (z uwzględnieniem charakterystyki regionalnej) charakterystycznej kombinacji florystycznej z uwzględnieniem specyfiki regionalnej siedliska na co najmniej 75% stanowisk siedliska;</p> <p>b) martwe drewno (łączne zasoby) – na poziomie właściwym (FV²), tj.: >20m³/ha;</p> <p>c) martwe drewno wielkowymiarowe – na poziomie właściwym (FV²), tj.: >5 szt./ha.</p>

<p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni 568 ha. 2. Utrzymanie niezadowolającego (U1¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego lub jego poprawa na 37 stanowiskach (6 w woj. wielkopolskim, 31 w woj. kujawsko-pomorskim) poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: <ol style="list-style-type: none"> a) charakterystyczna kombinacja florystyczna – na poziomie właściwym (FV²), tj. utrzymanie typowej dla siedliska w regionie kombinacji florystyczne z uwzględnieniem specyfiki regionalnej siedliska, na co najmniej 75% stanowisk siedliska; b) martwe drewno (łącznie zasoby) – na poziomie niezadowolającym (U1²), tj.: 10-20m³/ha; c) martwe drewno wielkowymiarowe – na poziomie właściwym (FV²), tj.: >5 szt./ha, na co najmniej 50% stanowisk siedliska.
<p>9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)</p>	<p>Nie określono z powodu braku występowania siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000.</p>
<p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni 157 ha. 2. Utrzymanie złego (U2¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego lub jego poprawa na 53 stanowiskach (6 w woj. wielkopolskim, 47 w woj. kujawsko-pomorskim) poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: <ol style="list-style-type: none"> a) gatunki charakterystyczne – na poziomie właściwym (FV²), tj. utrzymanie kombinacji florystycznej typowej dla łągów <i>Fraxino-Alnetum</i> z uwzględnieniem specyfiki regionalnej siedliska na co najmniej 25% stanowisk siedliska; b) gatunki dominujące – na poziomie niezadowolającym (U1²), tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla łągów <i>Fraxino-Alnetum</i>, przy czym zaburzone są relacje ilościowe między nimi, na co najmniej 75% stanowisk siedliska; c) inwazyjne gatunki obce w podszyciu i runie – na poziomie złym (U2²), tj. występują co najmniej dwa gatunki obce, z czego jeden jest liczny na nie większej liczbie stanowisk niż 10%; d) martwe drewno (łącznie zasoby) – na poziomie właściwym (FV²), tj.: >20m³/ha na co najmniej 25% stanowisk siedliska; e) martwe drewno wielkowymiarowe – na poziomie właściwym (FV²), tj.: >5 szt./ha na co najmniej 25% stanowisk siedliska na co najmniej 25% stanowisk siedliska; f) reżim wodny – co najmniej na poziomie właściwym (FV²), tj. dynamika zalewów i przewodnienia podłoża normalne na co najmniej 75% stanowisk siedliska.
<p>91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni ok. 8,5 ha. 2. Utrzymanie złego (U2¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego lub jego poprawa na 5 stanowiskach (1 w woj. wielkopolskim, 4 w woj. kujawsko-pomorskim) poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: <ol style="list-style-type: none"> a) charakterystyczna kombinacja florystyczna runa – na poziomie właściwym (FV²), tj. utrzymanie kombinacji florystycznej typowej dla łągowych lasów <i>Querco-Ulmetum minoris</i> z uwzględnieniem specyfiki regionalnej

	<p>siedliska na co najmniej 50% stanowisk siedliska;</p> <p>b) gatunki dominujące – na poziomie niezadowalającym (U1²), tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla łągowych lasów <i>Querc-Ulmetum minoris</i>, przy czym zaburzone są relacje ilościowe między nimi, na co najmniej 50% stanowisk siedliska;</p> <p>c) gatunki obce geograficznie w drzewostanie – na poziomie właściwym (FV²), tj. <1% pokrycia i nieodnawiające się;</p> <p>d) martwe drewno wielkowymiarowe – na poziomie właściwym (FV²), tj.: >5 szt./ha na co najmniej 25% stanowisk siedliska;</p> <p>e) stosunki wodno-wilgotnościowe – utrzymanie na poziomie właściwym (FV²) i zachowanie naturalnych warunków wilgotnościowych (poza strefą zalewów rzecznych), na co najmniej 75% stanowisk siedliska.</p> <p>3. Szczegółowe rozpoznanie zasobów siedliska w granicach województwa kujawsko-pomorskie, w tym weryfikacja potencjalnych stanowisk na pow. ok 23 ha. Doprecyzowanie celów działań ochronnych po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie</p>
<p>9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)</p>	<p>1. Utrzymanie siedliska przyrodniczego w obszarze na powierzchni ok. 7,7 ha.</p> <p>2. Utrzymanie złego (U2¹) stanu ochrony siedliska przyrodniczego lub jego poprawa na 11 stanowiskach (10 w woj. wielkopolskim, 2 w woj. kujawsko-pomorskim) poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników:</p> <p>a) gatunki charakterystyczna – na poziomie właściwym (FV²), tj. utrzymanie kombinacji florystycznej typowej dla dąbrów przynależących do rzędu <i>Quercetalia</i>;</p> <p>b) obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie – na poziomie niezadowalającym (U1²), tj. poniżej 5% pokrycia na powierzchni siedliska;</p> <p>c) gatunki ciepłolubne – na poziomie właściwym (FV²), tj.: >20 % pokrycia na powierzchni siedliska;</p> <p>d) zwarcie podszytu – na poziomie właściwym (FV²), tj.: <20 % pokrycia na powierzchni siedliska;</p> <p>e) reżim koron drzew – na poziomie właściwym (FV²), tj. <70%.</p>
<p>1617 Starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i> (= <i>Ostericum palustre</i>)</p>	<p>1. Utrzymanie właściwego (FV¹) stanu ochrony populacji na 90% stanowisk, przy liczebności na każdym z nich min. 100 osobników.</p> <p>2. Utrzymanie właściwego (FV¹) stanu ochrony siedliska gatunku poprzez właściwe użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe siedliska gatunku oraz zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników:</p> <p>a) gatunki ekspansywne na poziomie właściwym (FV²), tj. <30% pokrycia siedliska;</p> <p>b) uwodnienie terenu właściwe (FV²) – duże;</p> <p>c) łączna powierzchnia siedliska zajętego przez gatunek na ok. 2162 ha.</p>
<p>1355 wydra <i>Lutra lutra</i></p>	<p>1. Utrzymanie właściwego (FV¹) stanu ochrony populacji poprzez:</p> <p>a) utrzymanie wskaźnika procent pozytywnych stwierdzeń gatunku² na poziomie min. 90;</p> <p>b) utrzymanie indeksu populacyjnego² na poziomie min. >15.</p> <p>2. Utrzymanie niezadowalającego (U1¹) stanu ochrony siedliska gatunku lub jego poprawa poprzez utrzymanie</p>

	<p>wskaźników na następującym poziomie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) baza pokarmowa na poziomie właściwym (FV²), tj. duże zróżnicowanie gatunkowe ryb oraz obecność miejsc rozrodu płazów na poziomie min. 60% punktów monitoringowych, b) udział siedliska kluczowego dla gatunku na poziomie właściwym (FV²), c) charakter strefy przybrzeżnej na poziomie niezadawalającym (U1²).
<p>1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na minimum 53 stwierdzonych stanowiskach (30 w woj. wielkopolskim, 23 w woj. kujawsko-pomorskim). 2. Utrzymanie stanu siedliska na poziomie niezadawalającym (U1¹) poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a) utrzymanie obecnego, łagodnego nachylenia brzegów zbiornika², b) utrzymanie zacienienia zbiorników² na poziomie < 50%, c) utrzymanie istniejących płycizn² w obrębie zbiorników, d) utrzymanie parametru droga asfaltowa² na poziomie dotychczasowym tj. brak dróg asfaltowych w promieniu do 100 m od każdego ze zbiorników, na co najmniej 80% stanowisk.
<p>1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na minimum 6 stwierdzonych stanowiskach. 2. Utrzymanie stanu siedliska na poziomie niezadawalającym (U1¹) poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a) utrzymanie oceny stanu ekologicznego² wód na poziomie klasy 3, b) utrzymanie oceny stanu hydromorfologicznego² na poziomie klasy 3 lub 4.
<p>4038 Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie jednego potencjalnego siedliska gatunku w obszarze o powierzchni ok 1 ha. 2. Szczegółowe rozpoznanie w zakresie występowania gatunku i określenie celów działań ochronnych po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.

¹ zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34 poz. 186, z późn. zm.)

² parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska przyrodniczego lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 tej. ustawy

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego poz. 1477, z 2015 r. poz. 3765 oraz Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 2924, z 2015 r. poz. 7256).

W związku z nowymi wytycznymi Komisji Europejskiej w sprawie opracowywania szczegółowych celów działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, w kontekście dofinansowania przedsięwzięć infrastrukturalnych ze środków unijnych, zachodzi konieczność zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 z uwzględnieniem wytycznych, tj. określenia szczegółowych celów działań ochronnych. Cele te zostały określone na podstawie danych wynikających z uzupełnienia stanu wiedzy, tj. opracowań:

- Rosadziński S. (red.) 2018. Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004: 3150, 3270, 4030, 6210, 6410, 6430, 6510, 9110, 9130, 9170, 9190, 91E0, 9110, 1617, 1188, 1145, 4038. Opracowanie dla Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0191/16 Opracowanie cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych. Poznań.
- Kiczyńska A. (red.). Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska. 2021. Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 - siedliska, rośliny i bezkręgowce; kumak nizinny *Bombina bombina* 1188, wydra *Lutra lutra* 1355, piskorz *Misgurnus fossilis* 1145” Opracowanie dla Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0191/16 Opracowanie cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych. Bydgoszcz.
- Gawroński A, Gawrońska A, Wołejko L., Maciantowicz M. 2015. Dokumentacja do planu ochrony rezerwatu przyrody "Skarpy Ślesieńskie". Bydgoszcz.

W związku z powyższym załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. Cele działań ochronnych otrzymują brzmienie załącznika do niniejszego zarządzenia.

Należy wyjaśnić, że precyzując cele działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków skorzystano z opracowanych metodyk monitoringu w ramach Państwowego

PROJEKT

Monitoringu Środowiska. Wymienione w zmieniającym załączniku parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska przyrodniczego lub gatunku, zostały opisane mierzalnymi wartościami. Dodatkowo określając wartości dla poszczególnych wskaźników kierowano się aktualnie notowanym ich stanem zachowania oraz możliwościami ich poprawy i odniesiono do trzystopniowej skali: FV – właściwy, U1 – niezadowolający, U2 – zły. Na ocenę każdego parametru, a zwłaszcza parametru „struktura i funkcja” siedliska oraz „siedliska” dla gatunków, składają się oceny kilku wskaźników. Poszczególne wskaźniki nie mają jednakowego wpływu na stan zachowania siedliska/gatunku (nie są równocenne). Dlatego w celu odpowiedniego i zarazem konkretnego, określonego w czasie obowiązywania aktu (do maja 2024 r.) oraz kierując się istotnością dla siedliska/gatunku cele działań ochronnych określono głównie dla wskaźników kardynalnych. Wspomniane wskaźniki kardynalne (najważniejsze dla utrzymania struktury i funkcji siedliska lub siedliska gatunku), często decydują o ocenie parametru, a obniżona ich ocena skutkuje automatycznym obniżeniem oceny całego parametru. Biorąc pod uwagę powyższe w tabeli w zmieniającym załączniku można znaleźć zróżnicowane oceny, mówiące o utrzymaniu lub poprawie stanu ochrony poprzez zachowanie poziomów wskaźników. Każdorazowo przeprowadzono analizę dla siedliska przyrodniczego oraz gatunku precyzując charakter celu. Jednakże z uwagi na określone ramy czasowe aktu oraz braku realnych możliwości rozwiązań (np. brak odpowiednich metod zwalczania gatunków inwazyjnych) nakierowanych na poprawę ochrony dla niektórych przedmiotów ochrony koniecznym jest aktualnie wskazanie utrzymania stanu złego (U2). W pozostałych przypadkach, kiedy wskazano poprawę stanu ochrony należy rozumieć, że docelowo (czyli czas expiracji aktu) oczekuje się uzyskania stanu lepszego niż aktualnie zweryfikowany, tj., jeśli stan jest U2 to cel zostanie osiągnięty, jeśli uzyska się stan U1, a jeśli stan jest U1 to cel zostanie osiągnięty wtedy, kiedy ponowna ocena wykaże stan na poziomie FV. Szczegółowe wskaźniki dla parametrów dla określonych powyżej sytuacji zostały określone.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) w przypadku dokonywania zmiany planu zadań ochronnych, sporządzający projekt dokumentu winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze zmianą tego dokumentu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 28 ust. 3 i 4 cyt. ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029).

Szczegółowy tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn.

PROJEKT

zm.). Zgodnie z § 6 w związku z § 2 ww. rozporządzenia, tryb sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obejmuje m. in. obowiązek podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu obwieszczeniem z 12 kwietnia 2022 r., znak: WPN-III.6320.3.2021.ŁM, podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia zmiany planu zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH30004 poprzez:

- opublikowanie obwieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy – 12 kwietnia 2022 r.;
- wywieszenia obwieszczenia na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy – 12 kwietnia 2022 r. oraz 13 kwietnia 2022 r.;
- publikację obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym (woj. wielkopolskie i kujawsko-pomorskie) w dniu 12 kwietnia 2022 r.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 w nawiązaniu do ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu obwieszczeniem z 15 lipca 2022 r., znak: WPN-III.6320.3.2021.ŁM.3, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 poprzez:

- opublikowanie obwieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy – ..... 2022 r.;
- wywieszenia obwieszczenia na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy – od ..... 2022 r. do ..... 2022 r.;
- publikację obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym (woj. wielkopolskie i kujawsko-pomorskie) w dniu ..... r.

PROJEKT

Projekt dokumentu został umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu pod adresem www.gov.pl/web/rdos-poznan (zakładka: „Obwieszczenia i zawiadomienia”).

W terminie przewidzianym na konsultacje społeczne projektu niniejszego zarządzenia, tj. od ..... do ..... 2022 r. wpłynęły uwagi i wnioski:

L.p.	Podmiot zgłaszający	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
...			

Projekt zarządzenia został uzgodniony z Wojewodą Wielkopolskim – pismo z dnia ....., znak:..... oraz Wojewodą Kujawsko-Pomorskim – pismo z dnia .....znak: .....